

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 193/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou Čarnogurský ULC s. r. o., Tvarožkova 5, Bratislava, za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. Mag. Ján Čarnogurský, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 CoZm 33/2016-664 z 31. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 CoZm 33/2016-664 z 31. októbra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovanej účastníkom konania vedeného Okresným súdom Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 CbZm 526/2014, predmetom ktorého bol návrh obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) na vydanie zmenkového platobného rozkazu. Okresný súd v označenom konaní vydal 22. júla 2014 zmenkový platobný rozkaz, ktorým určil, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 1 350 262,23 € s príslušenstvom. Proti zmenkovému platobnému rozkazu podal právny zástupca sťažovateľky v zákonnej lehote námietky. Okresný súd uznesením sp. zn. 3 CbZm 526/2014 z 12. marca 2015 námietky sťažovateľky odmietol z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané riadne zastúpenie sťažovateľky, teda námietky boli podané neoprávnenou osobou. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu súdu prvej inštancie odmietol.

3. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd pri posudzovaní jej odvolania vychádzal „z mylného výkladu zákona“, rozhodol arbitrárne, svojvoľne a v rozpore so zásadou predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým argumentovala, že:

„... Odvolanie nemohlo byť Napádaným uznesením KS BA odmietnuté z dôvodu údajného nepreukázania riadneho zastúpenia sťažovateľa v súdnom konaní, nakoľko plnomocenstvo udelené právnomu zástupcovi sťažovateľa jedinou zamestnankyňou sťažovateľa, pani [REDAKOVANÉ] bolo a je platným plnomocenstvom.

Pani [REDAKOVANÉ] bola oprávnená udeliť plnomocenstvo právnomu zástupcovi sťažovateľa v zmenkovom súdnom konaní, pričom jej právny úkon je platný...

Odvolací súd v Napádanom uznesení KS BA nedal odpoveď na rozhodujúce skutočnosti, ktoré žalovaný v Odvolaní namietal, a ktorými preukázal, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k nedostatočnému a nesprávne skutkovému posúdeniu danej právnej veci...

Odvolací súd formalisticky neskúmal individuálne pomery žalovaného ako podnikateľa, čím arbitrárne konšatoval, že jediná zamestnankyňa žalovaného nemohla udeliť plnú moc pre zastupovanie v súdnom konaní. Názor odvolacieho súdu, že vzhľadom na pracovnú pozíciu pani [REDAKOVANÉ] ako ekonómky nebola oprávnená podpisovať plné moci, možno hodnotiť ako arbitrárny a nerešpektujúci ustálené rozhodovanie všeobecných súdov a judikatúru Najvyššieho súdu SR a Českej republiky.

Odvolací súd absolútne neprihliadal na námietku aktívnej legitímácie, ktorú žalovaný vzniesol v rámci Vyjadrení žalovaného 2016; pričom legitímáciu strán sporu je súd povinný skúmať ex offo.

Odvolací súd žiadnym spôsobom nereagoval na Vyjadrenia žalovaného 2016, ktorými reagoval na vyjadrenie žalobcu k Odvolaniu žalovaného, zaslanému samotným odvolacím súdom právne zástupcovi žalovaného na zaujatie stanoviska.“

4. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo Sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.10.2016, č. k. 3CoZm/33/2016-664 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.10.2016, č. k. 3CoZm/33/2016-664 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť Sťažovateľovi trovy konania v sume 7.514,90 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...“

5. Sťažovateľka súčasne navrhla, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde prijal dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť napadnutého

uznesenia z dôvodu, že „*Napádané uznesenie KS BA, ale aj samotný Zmenkový platobný rozkaz vyvolávajú právne účinky vykonateľné priamo v neprospech sťažovateľa.*“.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje.

8. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

9. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskoprávnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných

slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

10. Sťažovateľka namietala porušenie označených práv napadnutým uznesením, pričom tak z obsahu podanej sťažnosti, ako aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že podala proti uzneseniu krajského súdu č. k. 3 CoZm 33/2016-664 z 31. októbra 2016 dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, o ktorom je vecne príslušný rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a o ktorom v súčasnom období prebieha konanie.

11. Ak sa za tejto situácie sťažovateľka domáha ochrany uvedených práv jednak na najvyššom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť jej sťažnosť odmietnutá pre predčasnosť, pretože o ochrane ňou označených práv, ktorých vyslovenia porušenia sa v konaní pred ústavným súdom domáha, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

12. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

13. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti, ako aj o návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2017